

Izjava Foruma za etičnost i razvoj znanosti i visokog obrazovanja povodom studentskih prosvjeda na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i ostalim visokoškolskim institucijama u RH

Forum za etičnost i razvoj znanosti i visokog obrazovanja snažno podupire pravo i legitimitet studenata da se svim demokratskim metodama zalažu za vlastita prava i interese, pozdravlja njihovu odluku da se afirmiraju kao ravnopravni partner u procesu oblikovanja politike visokog obrazovanja, cijeni njihovu organiziranost i pokazanu socijalnu osjetljivost.

Forum preporuča preciziranje zahtjeva za “ukidanjem svih oblika uvedenog naplaćivanja visokog obrazovanja na svim razinama, preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj”, jer je on u postojećem obliku nedovoljno jasan – čak i ukoliko se uzme u obzir naknadno ograničenje na redovni studij uz uvjete položenog prijemnog ispita i redovitosti u studiranju. Npr. odnosi li se studentski zahtjev na sve studente koji upišu studij ili samo na one koji upišu studij na trošak MZOŠ-a? Odnosi li se on samo na prvi studij koji netko upiše ili na bilo koji broj paralelno upisanih studija?

Drugo, Forum smatra da bi studentski zahtjev trebalo upotpuniti prijedlozima o načinu rješavanja problema životnih troškova tijekom studija, jer udovoljavanje studentskom zahtjevu samo po sebi ne bi riješilo pitanje dostupnosti visokog obrazovanja ovisno o imovinskom statusu. U vezi s time treba otvoriti raspravu o studentskom standardu i modelima stipendiranja socijalno i ekonomski ugroženih skupina i manjina, kao i širu raspravu o državnoj politici investicija u obrazovanje ali o politici pojedinih visokoškolskih ustanova koje upisnim politikama i proliferacijom programa i lokacija studiranja nesumnjivo komercijaliziraju visoko školstvo istovremeno srozavajući njegovu i onako često upitnu kvalitetu.

Treće, studentski zahtjev morao bi biti određen prema problemu upisnih kvota koje su u nesrazmjeru s društvenim i gospodarskim potrebama zemlje te s prostornim i nastavnim kapacitetima. U vezi s time treba otvoriti raspravu o upisnim politikama i o stipendiranju studija za deficitarne djelatnosti, ali i o broju i kvaliteti visokoškolskih nastavnika.

Četvrto, studentski zahtjev trebalo bi upotpuniti prijedlozima o načinu poticanja najboljih i destimulacije neuspješnih studenata, ne zaobilazeći pritom istovrsne kriterije i za nastavnike.

Peto, studentski zahtjev treba utemeljiti na objektivnim i cjelovitim ekonomskim računicama i projekcijama izvedivosti. U vezi s time treba otvoriti raspravu o ekonomskim pretpostavkama prikladno preciziranih studentskih zahtjeva te o strategijskim ciljevima o kojima ovisi odgovorna raspodjela javnih sredstava.

Šesto, Forum snažno podupire studente i pojedine njihove nastavnike u zahtjevu da se svi zakonski prijedlozi o znanosti i visokom obrazovanju upute u javnu raspravu prije njihovog usvajanja.

Sedmo, Forum sa žaljenjem konstatira nesnalaženje resornog ministarstva u ovoj situaciji. Studentski zahtjevi otpočetak se tiču ustroja cjelokupnog sustava visokog obrazovanja, tako da ih se ne može zaobići pod izlikom poštivanja autonomije sveučilišta i ne može im se udovoljiti jednokratnim i parcijalnim rješenjima kakva u zakašnjelim nastupima zagovara ministar Primorac. Također, Forum osuđuje omalovažavanje studenata od strane dužnosnika MZOŠ-a u njihovim javnim istupima, u čemu prednjači glasnogovornik MZOŠ-a.

Forum se nada da će studenti preciznije artikulirati svoje zahtjeve, pozicionirati ih u kontekstu širih rasprava, te da će biti spremni za konstruktivni dijalog sa svim relevantnim čimbenicima u sustavu visokog školstva. Pri tome preporučamo studentima da budu oprezni i ustrajni u tom dijalogu te da razlikuju deklarativnu podršku i povlađivanje od stvarnih koraka u smjeru ispunjavanja njihovih zahtjeva.

24. travnja 2009.